

Ni ud af ti tror de bliver overvåget

Stort set alle danskere tror, at deres elektroniske spor som internetsøgninger, hjemmesidebesøg, gps-lokationsdata, facebookopdateringer bliver registreret/overvåget. Men hele 58 procent ved slet ikke eller kun i mindre grad, hvordan de kan beskytte sig mod overvågningen. Det skaber bekymring i befolkningen, viser en ny undersøgelse, der ifølge it-professionelle kalder på politisk handlen.

Undersøgelsen, der er gennemført af analyseinstituttet A&B Analyse på vegne af DANSK IT, en forening for it-professionelle, indeholder svar fra 1.015 danskere, og viser, at 90 procent af danskerne i høj eller i nogen grad tror, at deres elektroniske færden bliver overvåget.

Danskerne er især bekymrede for private virksomheders overvågning. 62 procent er her i høj eller i nogen grad bekymret for, at de private virksomheder registrerer data, som danskerne ikke ønsker, virksomhederne skal få kendskab til.

- Bekymringen for overvågning er fuldt ud berettiget. Man regner med, at danske hjemmesider i gennemsnit har over 100 cookies, som sender information om den enkeltes søgninger videre til private virksomheder. Heraf lever mange af virksomhederne af at sælge profiler af den enkelte bruger. Søger man om alkoholafvænnning, ægteskabsrådgivning etc. kan den profil, der tegnes, være potentielt skadelig for ens sociale liv, karriere, forsikringsmuligheder og lignede, fortæller Klaus Kvorning Hansen, der er formand for DANSK IT's udvalg for digitale kompetencer.

Derfor er det ifølge DANSK IT alarmerende, at 58 procent slet ikke eller kun i mindre grad ved, hvordan de kan beskytte sig mod overvågning.

- Der er behov for en diskussion af, om vi vil have et samfund, der tillader overvågning i et omfang, der ikke alene skaber udbredt bekymring blandt befolkningen, men også overlader det til

befolkningen selv at håndhæve retten til at have et privatliv, siger Klaus Kvorning Hansen, og forsætter:

- Retten til et privatliv er på vej til at blive et eksklusivt gode for dem, der har så høje it-kompetencer, at de til en vis grad er i stand til at styre de fodspor, de efterlader på nettet. Derfor har staten et stort ansvar for, at befolkningen allerede fra folkeskolealderen lærer at håndtere og forholde sig til de risici, der er

Undersøgelse: Sådan påvirker overvågning på internettet danskerne

- 90 procent af danskerne tror i høj (60 procent) eller i nogen grad (30 procent), at deres elektroniske spor som internetsøgninger, hjemmesidebesøg, gps/lokationsdata, facebookopdateringer bliver registreret/overvåget.
- 62 procent er i høj eller i nogen grad bekymret for, at private virksomheder registrerer data, som de ikke ønsker, de private virksomheder skal kende til. Kun knap syv procent er slet ikke bekymret.
- 41 procent er i høj eller i nogen grad bekymret for at nuværende eller kommende arbejdsgiver kan finde data, som man ikke ønsker de skal kende til.
- 34 procent er i høj eller nogen grad bekymret for, at offentlige myndigheder fx Skat eller sociale myndigheder registrerer data, som man ikke ønsker myndighederne skal kende til.
- 34 procent er i høj eller i nogen grad bekymret for, at venner og familie kan finde data, som man ikke ønsker de skal kende til.
- 17 procent har undladt at besøge hjemmesider eller foretage internetsøgninger, som de ellers ønskede, fordi de var bange for at blive overvåget.
- 13 procent har afvist venneanmodninger på Facebook, de ville have accepteret på grund af frygten for overvågning.
- 58 procent ved slet ikke eller kun i mindre grad, hvordan de kan beskytte sig mod overvågning.

forbundet med at anvende digitale teknologier. Sker det ikke, er det kun de få, der fremover får mulighed for at have et privatliv, ligesom mange vil begynde at pålægge sig selvcensur af frygt for overvågning.

Tegn på selvcensur i befolkningen finder man da også i undersøgelsen. 17 procent fortæller, at de af frygt for overvågning har undladt at besøge hjemmesider eller foretage internetsøgninger, som de ellers ønskede at foretage. Af samme grund har 13 procent afvist venneanmodninger.

Det, folk blandt andet er bekymrede for, er, at en nuværende eller kommende arbejdsgiver, venner og familie skal finde data, som man ikke ønsker, de skal kende. En bekymring henholdsvis 41 og 34 procent har i høj eller i nogen grad.

- Faren ved at have et samfund, hvor stort set alle føler sig overvåget, er, at folk begynder at pålægge sig selvcensur, advarer Klaus Kvorning Hansen.

DANSK IT anbefaler, at man fra politisk hold tager initiativ til et folkeoplysningsprojekt, som fremmer disse fire sæt digitale "refleksive" kompetencer:

Disse kompetencer, mener DANSK IT, er nødvendige for, at håndtere og forholde sig til de risici, der er forbundet med at anvende digitale teknologier:

- Man skal kunne forstå og håndtere etiske og lovmæssige problemstillinger i forbindelse med digitalt baseret kommunikation.
- Man skal kunne agere hensigtsmæssigt i forhold til, hvordan man ønsker at fremtræde som et digitalt formidlet individ.
- Man skal kunne forstå hvordan den digitale udvikling påvirker samfundet og dets institutioner og virksomheder.
- Man skal kunne udfolde sig digitalt i forhold til de demokratiske og frihedsmæssige værdier.

Undersøgelsen indeholder svar fra 1.015 danskere i aldersgruppen 18 år+. Data er vægtet på alder, køn og geografi, således det matcher billedet af den danske befolkning.

For mere information kontakt venligst:

Klaus Kvorning Hansen, formand for DANSK IT's udvalg for digitale kompetencer, til daglig Vicedirektør, Københavns Universitet, Koncern-it, tlf. dir. 35 32 26 85 / mobil 29 35 42 04, e-mail klkh@adm.ku.dk

Morten Larsen, pressechef, DANSK IT, tlf. dir. 33 17 97 71 / mobil 61 20 74 75, e-mail: ml@dit.dk

Om DANSK IT

DANSK IT er en non-profit interesseorganisation stiftet i 1958 med det formål at udbrede kendskabet til informationsteknologien og dens anvendelse, fremme anvendelsen af informationsteknologien til gavn for både samfundet og den enkelte bruger og samle it-brugere, it-professionelle og andre it-interesserede om disse opgaver. Mere information findes på www.dit.dk

DANSK IT's udvalg for Digitale kompetencer består af medlemmer fra Københavns Universitet, Spilskolen.dk, Gyldendal, Danmarks Lærerforening, Københavns Erhvervsakademi, Aalborg universitet, UC Lillebælt, Medierådet for Børn og Unge, LimeGuild og Danmarks Biblioteksforening.